

Moja vasa četletka je
vaja s politiko vred
v Mariboru s politiko
na doma celo leto 32 dni,
pol leta 16 dni, čast leta
5 dni, hrva jagoslavija
32 dni. Naročila se pa
na upravitelja "Slovenskega
Gospodarja" v Ma-
riboru, Korolova cesta 3.
Leta se dopolnjuje do od-
povedi. Naročila se pla-
čajo vnaprej.
Telefon intervencij št. 446.

Posamezna številka stane 1.50 din.

Peščina plačana v gotovini.

Naročila se v Mariboru
Korolova cesta št. 3. Pla-
čati se ne vnaprej. Upor-
abljajo se prejemne stroške
izdatke in salomonije.
Cena intervencij po dogo-
voru. Za vsakega oglaš-
evalca posebej. Manjše
razlomke se ne plačajo.
Številni volni polnopravni
vredni Ljubljana št. 56603.
Telefon intervencij št. 215.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

II. številka.

MARIBOR, dne 26. februarja 1925.

59. letnik.

Po volitvah.

Prej so se vpraševali državljani Jugoslavije, kaj bode
dne 8. februarja, sedaj pa, ko se je ta dan izkazala proti-
 ljudska politika na naravnost neverjetne načine, se pa vse
še s večjo napetostjo vprašuje, kaj bo po 7. marcu t. l.
Na ta dan se mora namreč po zakonu sestati skupščina
svojevzvoljenih narodnih poslancev in z odobrenjem teh
ljudskih zastopnikov mora vlada začeti s potrebnim in do-
loženim delom.

Ce primerjamo čas, ki se je pri nas porabil za najraz-
ličnejše vladne spremembe in krize, za volilne priprave,
za negotovo dobo, ki sledi volitvam, za spore, pogaja-
nje in za delo, ki ni bilo ravno potrebno, s časom, ki se
je porabil res za pravo vladno delo, dobimo na tej drugi
strani velikanski primanjkljaj ter pridemo do zaključka, da
so se pravi zakladi dragocenega časa porabili za vse drugo
in samo za to ne, kar bi bilo po potrebi in koristi naroda
in države in kar je narodna večina tudi vedno najodloč-
nejše zahtevala. Po drugih državah so v par tednih izve-
dene volitve, sestavljeni novi parlamenti in nove vlade zo-
pet na delu, dočim traja pri nas to cele mesece in še po-
tem, ko je potekel zadnji zakoniti rok, ne vemo, ali se bo
sploh delalo v okvirju zakonov in določil.

Nočemo govoriti o tem, na kak način so si radikali
in samostojni demokrati pridobili za novo skupščino pičlo
večino. Nočemo tudi povdarjati in razlagati razliko med
glavno in opozicijsko skupino, ker narod itak ve, da
se je prva stran izkazala kot zaščitnik za obtožbo in naj-
ostrejšo obsodbo zlih korupcijonistov, za aenakost dr-
žavljanov, za samovoljno oblast v državi itd., dočim so na
drugi strani najiskrenjši zastopniki bratskega sporazuma,
enakopravnosti, poštenosti, odločne obsodbe vsake korup-
cije ali kratko rečeno pravi voditelji prave bratske jugoslo-
vanske države. Opozoriti je treba narod pred vsem na
velikansko nevarnost, ki preti od radikalov in samostojnih
demokratov, ker se ti danes še bolj kot poprej ponašajo,
kakor da bi oni sami bili država in ker se pripravljajo, vo-
diti tudi po 8. marcu vse državne posle samo iz vidika
svojih strankarskih koristi.

Na seji ministrskega sveta, ki se je vršila na dvoru,
so našli celo vrsto zakonov, ki naj bi se izvedli, ko se
enkrat zopet začne redno zasedanje narodne skupščine.
Med temi zakoni je nekaj takih, ki naj bi se spremenili
le v toliko, da bi boljše služili Pašičevi radikalni in Pri-
bičevičevi samostojni demokrati stranki. To sta predvsem
volilni in tiskovni zakon. Radikali in samostojni demokrati
bi radi s novim volilnim zakonom ali redom še v večji meri
emjili izraze narodnega razpoloženja, s svojim načrtom
tiskovnega zakona pa nameravajo listom naravnost pred-
pisati, kaj in kako naj se piše.

Na dnevnem redu sedanje Pašičeve vlade, ki upa, da
bo tudi ostala, so pa tudi zakoni, katere bi vsak državljani
Jugoslavije iskreno pozdravil, če bi imel vsaj malo goto-

vosti, da so v prvih rokah in da se bodo prav sestavili
in izvajali. To sta pred vsem invalidski zakon in pa zakon
o poljedelskih kreditih. Pašič pravi, da sta ta dva zakona
nujno potrebna in da morata priti čimprej skozi novo
narodno skupščino. To je vse dobro in lepo, vprašati pa
moramo, zakaj se ta dva zakona nista sprejela že poprej
in kaj Pašič sploh namerava s novo narodno skupščino.

Da v dolgih letih nimamo zakona o podpori inva-
lidov in poljedelcev, ni samo velika nesreča za veliko
število dobrih in poštenih državljanov, ampak tudi ve-
lika izguba na ugledu naše države. Kdo je tega kriv?
— Ne samo vsi prizadeti invalidi in poljedelci, ampak
tudi vsi drugi trezni in razsodni državljani so si popol-
noma na jasnem, da so tega krivi radikali in Pribič-
evičevi demokrati, ki so vedno, bodisi na vladi, ali pa v
raznih krizah, obravnavali invalidsko in poljedelsko
vprašanje kot svoj strankarski monopol ali zakup ter
so povrh še z najslabšimi sredstvi preprečili, da se to ni
uredilo in rešilo pod Davidovič-Koroščevo vlado, kateri
se ni šlo za strankarsko agitacijo, ampak za pravico in
poštenje, za potrebe in koristi naroda in države.

Razna znamenja kažejo, da obstoje najslabši na-
meni in naklepi proti parlamentarizmu in proti novi
skupščini. Na škodo naroda in države, a tudi na škodo
in nevoljo poštenih radikalov stojijo danes na krmilu
srbske radikalne stranke ljudje, ki bi spadali že davno
v ječo radi najgrše korupcije in najhujših zlorab. Ti
ljudje se borijo za svoj obstanek dobro vedo, da bi jih
vsaka poštena vlada izročila že davno zasluženi kazni
in zato kujejo s Pribičevičevimi samostojnimi demo-
krati vred naklepe, kako bi se dala podaljšati oblast
samovolje in protiljudske politike. Na eni strani so
skušali preslepiti in pridobiti na svojo stran posamezne
stranke opozicije, na drugi strani so pa zopet opozicijo-
nalce na vse mogoče načine izzivali in hujskali, da bi
nastali kaki nemiri in da bi se potem na podlagi teh
lahko celo opozicijo proglasilo za revolucionarno ali
prevratniško ter jo postavilo izven zakona. Izjavilo se
je eno in drugo. Opozicija se je strnila v enoten blok
narodnega sporazuma, narod se pa ne da izzivati in za-
peljati v trdni zaostrost svojih pravic in svoje veljave.

Naj se po 7. marcu poskuša in dela kar hoče, eno
je gotovo, in to je treba upoštevati, da Slovenci in Hrva-
ti ter velik del Srbov ne marajo muzike, ki jo delata
Pašič in Pribičevič. Niso se navadili na njo 6 let, pa se
tudi v bodoče ne bodo in pri volitvah so vkljub vsemu
zastopniki Slovenije in Hrvatske obdržali svoje postoj-
janke. Mrznejše do Srbov ne nam in Hrvatom ne more
očitati, ker smo pokazali lani za kratek čas na vladi,
sedaj pa v opoziciji najlepšo slovo in sporazuma s po-
štenimi Srbi, ki jih vodi Davidovič.

Spominjajte se Dilaške večerie!

stopil še enkrat k poedincem, da se prijateljski malo raz-
govorim s njimi.

»Odkod ste pa vi, vprašam anladega slovenskega
fanta, ki se je baš s težavo in počasi spet deval na
posteljo.

»Od N. na Pohorju.« In res je moral biti kedaj pravi
gorjanec, krepak Pchorec, visok kakor smreke pohorske
in videlo se je, da nekoč tudi močan, kakor hrastje ob
vznožju južnega Pohorja. Ali jetika mu je že izpila kri
in izjedla telesno moč. Govoril je tiho in nekam pritajeno,
jedva slišno. Ali se je bal, da ga ne slišijo drugi, ali da
ne moti drugih? Ali je bil že toliko izjedjenih pljuč? Pač,
slab je bil, tedni so mu bili šteti in vendar sem čutil, da
ni samo slabost kriva, zakaj tako tiho in pritajeno govori.
To je bilo še drugega vzroka, ni ga tlačila sama bolezen,
še nekaj drugega mu je tiščalo grlo, mu je grudilo prsi in
mu tesnilo srce, kar mu je res jemalo glas, ali kar je
kakor nekakšno skrivnost pritajeval. Prijazno in sočutno ga
poprašam, kako se mu godi.

»Slabo.« In povedal mi je svojo zgodbo, ki sem jo čud-
je stokrat, ki ste jo slišali tudi vi: Nosil je strelivo ob ito-
ljanski fronti, pač težko; saj je bil močan, kakaj bi mu ne
naložili, kolikor se da. Spotil se je in prehladil in leglo
mu je na prsi. Tako je prišel sem. Ali je bilo samo to?
Ali ga je končal le prehlad?

»Gospod, ko bi mogel v bolnico bliže doma!«

»Bliže doma? Zakaj niste prosili, pa bi vas bili pre-
mestili?«

»Prosil sem, ali nisem bil uslišan.«

»Zdaj bo pač težko, dokler se malo ne popravite, ker
vam je dalečnja pot.«

»Gospod, tako sem žalosten.« Da, zdaj se je jelo ta-
jati, kar je bilo chrapenelo, kakor ledena skorja v prosincu
in utesnilo prsi in zajezilo srce. Zdaj se je jelo trgati od
prsi kos za kosom, kar je težko ležalo na njh. »Tako sem
žalosten že cele mesece, da vam ne morem povedati.«

»Ali dragi moj, kaj pa vam je?« Pomolčal je, kakor da
bi se sramil govoriti, ali da bi iskal besed, kako naj pove;

Višji razred osnovnih šol za kmetijsko izobrazbo.

V novejšem času se čisto govori in piše o pe-
trehi obsežnejše strokovne kmetijske izobrazbe. Mnenja
o omenjeni potrebi so precej složna, pač pa se razliku-
jejo ista v spisovanju načinov, izvajanja dotičnega po-
uka. Dočim mislijo nekateri s par urami na teden do-
volj storiti v povzdigo kmetijske izobrazbe, povdarjajo
drugi prav primerno, da se v tako pičlo odmerjenem
času ne more približati zaželenemu smotru.

Tudi glede količine in kakovosti zahtevane snovi
ne opazimo prave enotnosti niti jasnosti. Nekateri za-
htevajo precej obsežno snov, drugi izražajo zadovolj-
nost z manjšim obsegom tvarine.

Prav tako se razlikujejo glasovi glede pričetka
osnovne strokovne izobrazbe. Največ privrženec goji
mnenje, da se naj prične s strokovno kmetijsko izobraz-
bo po preteku osnovne šolske obveznosti, to je po 14. le-
tu — pod imenom, »nadaljevalni kmetijski tečaj«. Sa-
pa tudi taki, ki izražajo željo, da se uporabi za osnov-
no kmetijsko izobrazbo višji razred ozir. oddelk v os-
novni šoli, češ, da je tukaj najprimernejši prostor in
najprilicnejši čas za to.

Korist in tudi potreba strokovne kmetijske izobraz-
be se torej, kakor razvidno, priznava, tudi se ne more
oporekati, da bi manjkalo za to dobre in resne volje v
skrbi, priti v stvari korak naprej, opazujemo le raz-
cepljenost in neednost v načinu uporabljenega strem-
ljenja.

Zbog tega se nam vsiljujejo nehoti vprašanja:

1. Kaj se naj ukrene v tej pereči zadevi, da se v
istini dosežejo zaželeni uspehi,

2. kako se naj dotični pouk uredi, da se bo kar čisto
stvari;

3. kako se naj podane osnovne kmetijske snanosči
poglobljajo, odnosno razširjujejo?

Hočemo strokovno kmetijsko izobrazbo dvigniti pri
majhnem kmetu na višjo stopinjo, ter koristiti pretežni
večini mladine na deželi pri njenem bodočem poklicu,
ter je že skrajni čas, da se že prične s dotičnim pouč-
evanjem. S samim besedičenjem o koristi in potrebi te-
ga, ne pridemo naprej. Merodajnim činiteljem naj bo
povedano, da z 1—2 urama točasno upeljanega kmetij-
skega pouka na teden na višji stopnji osnovnih šol tudi
ne dosežemo zaželenih uspehov. Določiti bo treba že več
časa za to. Mislim, da imajo oni najbolj prav, ki za-
htevajo, da se vsaj zadnje leto na višji stopnji osnovnih
šol uri izključno le osnovna strokovna kmetijska izo-
brazba. To bi se dalo lahko in brez posebnih ovir takoj
udejstviti, saj ne pride gmotna zadeva, ki pri enakih
preuredbah vedno važno vlogo igra, skoraj nič v po-
štev; gotovo pa bi se ne dalo izogniti, ako bi se še le ho-
telo pričeti s strokovno kmetijsko izobrazbo po izstopu

tiho in pritajeno je izustil: »Doma bi rad, da vidim le
enkrat še očeta in mater, predno umrjem. O ne strpinu,
ne ućakam! Čutim. Ne morem vam povedati, kako me to
mori in tlač tu-le notri že cele mesece.« In položil je des-
nico na srce, rekoč: »To mi je leglo neznanako težko na
prsi in me ni več zapustilo.«

Da, leglo mu je na prsi tudi to, in to je bila tista
druga reč, katero sem slutil: ni bil samo prehlad, pa pač
še hujše od prehlada; to je bila bol, tiha a silna, a kar
tiha tem silnejša in ga je morila in umorila hitreje od pre-
hlada in jetike.

»In nimam človeka, da mu potožim, da z njim go-
vorim.«

Da, nū ga morda imel nobenega, ali pa se ni poveril
v nobenega, kakor da se je sramoval govoriti o tem, kar
mu je s tako silo leglo na prsa, kar ga je tlačilo nepre-
stano. Ni ga imel človeka! Ali je čutil, da bi vsakteri ne
umel toliko nežne in silne ljubezni otroške, tolikega hre-
penenja po starših, tolike boli, izvirajoče iz neutešenega
hrepenenja, iz želje, ki se mu ne bo izpolnila? In tako ga
je še bolj tiščalo in mu leglo na prsi. Pač jih je bilo, ki
so umeli jezik njegov, ali tudi do cela njegovo srce in to,
kar mu je ležalo na prsih? In, Bog moj — ali ni sleherni
imel dovolj nositi sam? Tako, se je zdelo, sploh ni nikoli
s nikomur govoril, ampak molčal, da mu je bolj in bolj
leglo na prsa, težko kot gora. Zdaj sem razumel, zakaj je
tako tiho in pritajeno govoril. In kdo ve, ali je pač bil
vojen kaj več govoriti? V naših gorah so ljudje malo-
besedni. Samota jih stori tihe in molčeče. In če bi bil ta
siromak prišel domov, mar bi s starši, z domačini svojimi
mного govoril? Kaj tudi treba govoriti! Dovolj, da jih le
vidi, da dela ob njih strani, da biva z njimi pod domačo
streho, da gre ranega jutra na prekopno njivo in opoldne
zmoli z njimi angelovo češčenje; morda bo povedal, koliko
so prekopali, ali je seno, mrva že suha; in v podvečerko
pojde v senošet kositi, po večerji še pogleda k živini in ob
kratki večerni molitvi se zarije v seno. Tako mine dan,
mine drugi, tako ali slično minejo leta, dokler ne leže ko-
daj v prekopan grob svojih roditeljev.

Na prsi mu je leglo.

Pridite v nadomestno vojaško bolnico Franca Jožefa
vojašnice, poslopje 4, dvorana 7, kjer je več Slovencev
in Hrvatov, ki se žele spovedati. Tako mi je po svoji slugi
javil madžarski vojni duhovnik, ki sam ni bil vešč nobe-
nega slovanskega jezika, dasi je njegovo prvotno ime kon-
čujoč na —ič razodevalo slovansko pokolenje. V dijaških
letih si je tudi on »po nasvetu« svojih profesorjev kupil
za eno krono madžarsko ime. Baje, da mu je bilo žal;
vsaj tako mi je zatrjeval nekoč v prijateljskem razgovoru
in je celo poskušal svoje prejšnje rodbinsko ime dobiti
nazaj. Ali kaj, ko je to po postavi v blaženi ogrski zemlji
nemogoče: namreč, da bi človek madžarsko ime izpro-
menil v nemadžarsko, recimo slovansko, čim morete sle-
herni nemadžarsko ime vsak čas spremeniti v madžarsko.
Ne stane vas drugega, nego da naznanite novo ime, in
pa vplačilo ene krone. Pa vam napravijo vse, s čimer so
v drugih državah združeni znatni stroški in tolike obšestil

Sel sem torej, kamor so me pozvali, mimo straže pre-
ko dvorišča, širnega, kakor so menda le ob vojašnicah
in še prav na Ogrskem, kjer imajo planice dovolj — in
sem prišel v poslopje 4, izmed mnogih velikih, iz katerih
je obstojala vojašnica, zdaj bolnica z bogve koliko bolniki
in ranjenci. Znana mi je bila žalostna pot, dvorišče in
poslopje, v katerem so se nahajale dvorane, odmenjene
jetičnim. Ugodne za take vrste bolnike pač niso bile; tik
ob oknih je dimila in kadila in prašila velika plinarna.
Pozneje so jih vendar premestili v drugo bolnico zunaj
mesta, kjer so uživali res mnogo luči in svežega zraka in
solnce — ali kaj, ko jim je bila zvečine zapisana smrt na
obrazu: jetičnim vešidel v poslednji stopnji; redki, kateri
ni sami šli iz žalostne hiše.

Dvorana 7 v I. nadstropju. Neprijazna in neudobna,
kakor morejo biti le sobane v vojašnicah. Človek se nikoli
ne udomači. Ko sem jih bil spovedal, kateri so želeli, sem

otrok iz osnovne šole, to je po njihovem 14. letu. V tem slučaju bi se moralo skrbeti najprej za potrebne prostore, za kar pa bi se večina občin ne dala tako kmalu pridobiti. Pri podajanju strokovne kmetijske izobrazbe na višji stopnji zadnje šolsko leto bi bila dana tudi možnost, da si večina šolske mladine isto prisvoji, ni pa tega pričakovati, ako se hoče omenjena izobrazba podajati mladini po izstopu iz osnovne šole, kajti takrat se isla razide na vse štiri vetrove, ali pa je udeležba dotične pouka kako drugače otežkočena, če že ne celo onemogočena.

Strogi zagovorniki splošne osnovne izobrazbe naj se ne vznemirjajo preveč, ako se priporoča upeljavo strokovne kmetijske izobrazbe na višje stopnje osnovne šole, saj se že pri površnem premotritvanju lahko uveri, da bi se z upeljavo te namere splošna osnovna izobrazba prav nič ne oškodovala, ker se zna, da se v 7. letu šolskega obiska prav malo lahko stori v njeno korist, ker večina takih otrok, v poletnem času šolskega pouka oproščena, v zimskem polletju pa se za osnovni šolski pouk radi enoličnosti vsled potrebnega ponavljanja za istega že malo zanima.

Znano je, da razlika mlaka; z ozirom na ta rek se smelo trdi, da bi se z upeljavo tokozvane strokovne kmetijske izobrazbe v 7. letu osnovne šolske dobe storila isti uslugi, ker bi otroci z zanimanjem sledili kmetijskemu pouku, posredno pa bi se koristilo tudi splošni izobrazbi, ker bi z upeljavo strokovne izobrazbe poletne olajšave, ki so velika zavora vsake izobrazbe, brez — lahko rečemo — vsakih ovir odpadle. Še več: pri predavanju osnovnih kmetijskih znanosti se bodo z uporabljanjem splošnih osnovnih znanosti, te posredno prav prijetno ponavljale in koristno utrjevale.

Pri tem učenju bo treba skrbeti, da se bo dotična tvarina podajala v tolikem obsegu in v taki obliki, ki bo tekom enega šolskega leta učni smoter dosegla. V to svrhu naj se predvsem upošteva potreba umestne menjave teoretičnega pouka s praktičnim izkoriščanjem pridobljenih znanosti. Da bo to omogočeno, bo moral krajni šolski svet, odnosno vsolane občine preskrbeti v bližini šole primeren kos zemlje, ki se naj preobrazi v majhno njiivo, travnik, sadovnjak, drevesnico in trsnico. Postaviti se bo moralo tudi v bližini šole majhno gospodarstvo poslopije z majhnim hlevom za govedo in prav takim svinjakom, kurjakom in pralnico. To so pa tudi največje žrtve, katere bodo v praktično izkoriščanje teoretičnega podavanja neizogibne; v očigled negledne koristi, koje bodo brezdvomno istim sledile, ni pričakovati, da bi naletele na resen odpor pri merodajnih činiteljih.

V utrditev in razširitev osnovne kmetijske izobrazbe naj se pridno uporablja čitanje primernih strokovnih knjig in časopisov, ki bodo morali biti otrokom na razpolago v zadostnem številu. Med letom se lahko prirede po potrebi za istopivše po pordnevi učni tečaj, zdaj za eno, zopet za drugo panogo kmetijstva. Posejanje teh bo brezdvomno dovoljno, ker stvar sama bo že netila zanimanje, podana znanstvena podlaga pa bo še iste podkrepila. Te tečaje se lahko potem po pravici nazivlje nadaljevalne kmetijske tečaje, ne pa take, kjer manjka predloča osnovna kmetijska izobrazba, in jih vendar nekateri zdaj že pod enakim imenom.

Merodajni činitelji, osobito naši narodni poslanci, skrbite, da se bo zamoglo za osnovno kmetijsko izobrazbo prej ko slej pričeti v prej opisanem smislu na naših osnovnih šolah. V doglednem času boste menda dobili načrt novega šolskega zakona v pretres; takrat dvignite složno svoj glas med drugim tudi za osnovno kmetijsko izobrazbo v označenem smislu, odnosno vplivajte na popolnitev oziroma spremenitev osnovnega šolskega zakona v tem smislu. — Na delo, ker resnobni so dnovi, a delo in trud vam naj Bog blagoslovil! H.

Naši goričanci niso gostih besedi, nikar pa ne znajo lepote čiti z besedami. Ali kadar jim sleže na prsi silno žustvo, take mori, tiho in neznanosko, in kadar se jim zvali na prsi, jih tlačijo in teži, kakor pečina, ki se odriga nekje v gori in se zasadi v senočet v dolini.

»Da bi videl še enkrat očeta in mater!« Ali je sploh vedel preje, da jih je ljubil? Bival je ob njih, odkar je na svetu, nikdar niso bili vsaksebi, če ne za eden dan, kadar je moral v »goro.« Morda si ni bil v svesti, da jih je ljubil, nikar pa da bi komu pravil o svojih srčnih čustvih. In ko se je poslavljaj z njimi za vojsko, je podal očetu roko v slovo na hišnem pragu: »Srečno!« Morda ga je oče popremil do prve lese pritake, ki zapira kolovoz, držeč skoz domači kroginkrog ograjeni zavod. Mati ga je pač sprejela do mesta in jokala, ko sta se poslovila. Ali tudi njej je podal le roko; objem ali poljub to je nepoznano slišem ali deci v gori; skoraj da bi se sramovali takih izrazov nežnih čustev. Ob slovesu je pač začutil prvokrat, da mu je leglo na prsi; ali to je spet odleglo. Posla je bilo, tovarišev, novosti in izpremembe, dela in strahu in zla, da ni utegnil misliti; predvsem pa je bilo upanja, da se vrne domov. Ali ko je ležal v bolnici, sredi ljudi sam in nevajen govoriti, tedaj ni več »odleglo«, ni ga več zapustilo.

Da bi prišel bliže doma, da bi videl očeta in mater! Druge ljubezni pač ni poznal nikoli, svoj živ dan ne, čist in pristen kakor zdenčnica v planini, ko privre izpod same skele.

»Da vidim še staršev!« Dasi mirno, ali tako otožno in s takim s silo zadržanim čustvom je zvenel njegov glas, da me je v srce pretresel.

Ti ubogo moje veliko dete, kaj trpiš! Ah, da bi se vsaj nekaj tvoje boli odrgalo.

Ali solz ni bilo, niti ene rešilne solze, da bi se vtrnila in da bi se z njo odkrutilo nekaj pečine; ni je bilo, da bi se potočila in poplajnila, vsaj del silne boli, ki je tako kruto pestila.

Rimskim romarjem.

Zanimanje za romanje v Rim raste od dne do dne. Saj pa tudi ni čudno! Kdo si ne želi videti večno mesto Rim, kdo ne želi prejeti blagoslov od sv. Očeta papeža Pija XI? Nešteto svetih mest bomo obiskali, na grobovih nešteti svetnikov bomo molili.

Na romanje gremo dne 26. maja, v domovino pa se vrnemo dne 5. junija. V Rimu bomo celih sedem dni. Na potu v Rim bomo obiskali grob velikega čudodelnika sv. Antona v Padovi, nazaj grede pa bomo šli na grob sv. Frančiška in sv. Klare v Asisi. Na povratku se oglasimo tudi pri sv. evangelistu Marku v slavnih Benetkah, kjer se bomo malo vžili po morju.

Posrečilo se nam je dobiti za vse naše romarje stanovanje in hrano v eni hiši, ki je nova in moderna ter leži blizu cerkve sv. Petra in blizu Vatikana. Stanovali bomo torej vsi skupaj, kar je v tujem mestu velikega pomena za romarje.

Romarje bodo spremljali in peljali k papežu prevzvišeni gospod škof, po mestu pa jih bodo vodili in razkazovali svetišča med drugimi č. gg. dr. Anton Medved in dr. Anton Jerovšek, ki sta bila svoj čas dve leti v Rimu in vse dobro poznata. Mirno lahko rečemo: Nikomur ne bo žal, da se je udeležil tega romanja.

Kdor hoče porovati letos v Rim, naj se takoj zglesi pri svojem dušnem pastirju. Plačati je treba takoj za III. razred 1500 dinarjev, za II. razred pa 2000 dinarjev, ki se morajo takoj poslati odboru v Maribor. Denar se naj

Da bi videl še enkrat očeta in mater!

»Ali ne morejo priti k vam?« poprašam.

»Ne morejo.«

»Vam vsaj pišejo?«

»Pisali so mi.«

»In vi?«

»Tudi jaz sem jim pisal, zdaj ne morem lahko.«

»Hočete, da pišem jaz?«

»Da.«

In pisal sem in prišel še nekekrat in tudi madžarski kurat mi je donasal vesti o njegovem zdravju, ker se je zanimal zanj, ko sem mu bil povedal, koliko nežnega čustva, koliko ljubezni je v teh hrapavih prsih. Prihajal sem še, ali odslej skoraj ni več govoril, kaj bi, saj je enkrat povedal in čudo da je. Vedel sem, da je že to bilo odmere zaupanja do moje osebe, da je razodel enkrat svoje srce, svoje čustvo, da se je premagal in odvrgnil ta vraga, ki se niso sicer nikoli in nikomur odpirala, da mi je dal enkrat ključ do svojih srčnih čutil, da je enkrat zvladal svojo »sramežljivost«, ne tako redko pri naših gorskih ljudeh, ki bi se kakor sramovali, če bi morali razodeti ali pokazati nežnih čustev.

Prinesel sem mu še enkrat sveto popotnico in sem mu govoril, kakor se poslanci božjemu spodobi in kristjanu gre. Hvaležno mi je poslušal, saj je vedel, da, upam, to je mogel čutiti — iz mojega glasu je zvenelo, čutil sem jaz — da je našel človeka, ki ga je razumel in ki mu je mogel dati v tem položaju najprave, najresničnejše tolažbe. Prijel me je za roko in jo podržal nekaj časa na svojih prsih, na svojem srcu.

Ko sem spet prišel, je bil na njegovem mestu tuj obraz. Pogledal sem soseda. Razumel me je in zamahnil z roko: so ga že odnesli, včeraj!

Bog ti daj večni mir.

Ce me dobri Bog pripelje kdaj v tvoj domači kraj, bom stopil do očeta in matere in jima povedal tvoje zadnje sporočilo: kako si ju želel videti še enkrat!

pošlje v dinarjih, ne v lirah, kar odbor ne more poslati še v Rim, ampak mora potrebno svoto nakazati po banki. Odbor mora namreč plačati naprej železnico, hrano in stanovanje ter legitimacije. S temi 1500, oziroma 2000 dinarji bo odbor plačal za vsakega romarja železnico od Postojne do Rima in nazaj do Postojne, hrano in stanovanje v Rimu za sedem dni, legitimacije, avtomobilno ali drugo vožnjo po Rimu, razne vstopnine in napitnine. Ako bo mogoče, bo odbor plačal za romarje še tudi vsaj enkrat obed med potom v Rim ali na povratku nazaj.

Hrana v Rimu bo dobra in zadostna, tako da romarjem v Rimu za hrano ne bo treba nič izdati. Za zajutrek dobimo kavo, mleko in kruh, za popoldne juho, meso, prikuho, sadje in vino, za večerjo pa juho, meso, prikuho, sir in vino.

Poleg teh 1500 dinarjev, ki jih vsak romar že sedaj položi, bo moral še vsak za sebe plačati vožnjo od doma do Postojne, ki najbrž ne bo stala nad 80 dinarjev, ter hrano med potom v Rim in nazaj, kar bo stalo k večjemu 100 dinarjev. Istotako seveda rabi vsak romar še nekaj denarja, če si hoče kupiti spominke na Rim.

Kdor bo torej varčen, ne bo mogel izdati nad 2000 dinarjev.

Toliko že lahko povemo danes. Vozni red in vse drugo potrebno bomo naznanili od časa do časa v »Naši Straži« in v »Slov. Gospodarju.«

Opisali bomo tudi v posebni knjižici vse znamenitosti in svetišča svetega mesta Rima in drugih krajev, katere bomo obiskali. To knjižico dobi vsak romar zastoj in sicer še pred odhodom v Rim, da jo more že doma prečitati in se tako seznaniti s svetimi kraji, katere bo obiskal na romanju.

Pripomnimo še, da je vse, kar smo zgoraj pisali glede stroškov, danes gotovo in dognano ter se na tem ne bo nič več spremenilo. Dozdaj se za stroške še ni natančno vedelo, ker še ni bilo znano, koliko bo stala železnica, koliko hrana in stanovanje, kake so cene za avtomobile, oziroma voznike, kake so razne vstopnine itd., zato so razni listi, n. pr. »Slovenec« in drugi, imenovali razne svote, ki pa nikakor niso bile točne in pravilne, ampak le domnevne. Šele zdaj, ko smo dobili dne 19. t. m. končnove-ljaven odgovor iz Rima, lahko naznamo natančne stroške in številke, ki držijo in se ne bodo več spreminjale.

Prosimo vse, ki se nameravajo udeležiti tega svetega potovanja, da se takoj oglasijo pri svojih dušnih pastirjih ter založijo pri njih znesek 1500 dinarjev, da more potem odbor ukreniti vse potrebno.

Z romarskim pozdravom!

Za romarski odbor: Dr. Anton Jerovšek

URADNA POPRAVA VOLILNIH IMENIKOV.

Dodatno k članku, ki smo ga priobčili v zadnji številki, naznanjamo, da morajo občinski uradi vsaj do 20. marca poslati popravke pristojni okrožni sodniži. Zadnjič je bil naveden datum 11. marc, kar je napačno.

Še enkrat povdarjamo, da naj občine, katere nima-jo stalnih skupščinskih volilnih imenikov, dobijo pre-pise pri okrožni sodniži, na način, kakor smo ga zadnjič opisali.

Iz pritožb, ki jih dobiva Tajništvo SLS in naši poslanci, je razvidno, da je bilo v občinah, ki so imele po 150 do 200 volincev, izpuščenih po 30—40 naših ljudi. Iz tega je razvidno, da je število naših volilcev, ki so prišli ob svojo volilno pravico, ogromno. Ta pogrešek moramo takoj po vseh občinah popraviti.

Ker žalibog vsi župani in tajniki ne znajo pravilno postopati pri reklamacijah in uradnih popravkih volilnih imenikov, prosimo gg. župane, tajnike, odbornike in zaupnike, da se sigurno udeležijo tečajev, ki se vršijo prihodnje dni po vseh okrajih.